

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Hivatalos leleplezések a Nemzeti Zenedéről

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.
(Helv.)

1920. 7/27
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

373.5.78

hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

Színház és zene.

Hivatalos leleplezések a Nemzeti Zenedéről.

(Művészi cél helyetti: vagyongyűjtés. — Vétkes mulasztások. — Intézeti növendékek mint tanárok. — Tanári fizetés havi 45 korona. — Az elnök mint diktátor.)

Gróf Zichy Géának, a Nemzeti Zenede Egyesület volt elnökének és a volt választmány tagjainak egyes sajtóorganumokban tett nyilatkozataival kapcsolatban illetékes helyről a következőket közlik:

A Nemzeti Zenede tanári testülete többségének írásbeli panaszára a kormány megvizsgálta szakközegeivel a Nemzeti Zenede Egyesület adminisztrációját, vagyonnevelését és pedagógiai működését. A hónapokon át tartó vizsgálat azt eredményezte, hogy a Nemzeti Zenede nem tud megfelelni alapszabályszerű céljának, miért is a belügyminiszter feloszlatta az Egyesületet. Az Egyesület választmányának tagjai ugyanis nagyrészt zenéhez és zenepedagógiához nem értő férfiakból kerültek ki, akik a művészeti és pedagógiai vezetésbe mélyen belenyúló jogokat gyakoroltak és bár önzetlenül és jóhiszeműen, de a pedagógiára ártalmasan és a közre kártékonyan intézkedtek, híjával a szakkérdésekben megkövetelt elemi jártasságnak. Az Egyesület a művészi cél elhanyagolásával, valamint az alkalmazott tanárok megfelelő javadalmazásának mellőzésével a vagyongyűjtést, illetve halmozást tekintette legfőbb céljának. Ezt azonban oly avatatlannul cselekedte, hogy a vagyon hozadéka csak 0.8 százalék volt. Az Egyesület a vagyonához tartozó bérházak kötelező gondozását évtizedekre visszamenően annyira elmulasztotta, hogy a kormány műszaki közegei azok lerombolását javasolják, nemcsak azért, mert lakhatóság szempontjából veszélyesek, hanem azért, mert jókarbantartásuknak költségei messze meghaladnák teljes értékű-

ket. A Zeneművészeti Főiskolának az intézmény vizsgálatával megbízott öt tanára megállapította, hogy a Nemzeti Zenedének nincs egyetlen anyakönyve sem, nemkülönben oklevélregisztere és rendszeres akatára sem. Zenetanulásra teljesen alkalmatlan és tehetségtelen növendékek árasztották el az intézetet, úgy hogy az ujjászervezésnél ezernél több tanuló el kellett eltávolítani. Egyes tantárgyakat egyáltalában nem tanítottak, vagy teljesen rosszul, így a zeneszerzést, melyből valamennyi növendék megbukott, akik pedig ugyanebből a tárgyból előzően kitűnő onztályzatot kaptak. A vizsgálat kiderítette azt a tarthatatlan állapotot is, hogy az érvényes tanterv alapján nem a beírt 2400 növendék, hanem ennek fele sem nyerhetett oktatást a rendelkezésre álló helyiségekben az alkalmazott tanárok létszáma mellett. Tanárokról — bár az intézet állami oklevéllel bíró tanárok alkalmazására köteleztetett — megfelelő képzés híjával levő, sőt még nem végzett intézeti növendékek is alkalmaztattak. A tanárok díjazása komolytalan volt, akad közöttük sok olyan, akinek fizetése havi 45 korona volt, a nyugdíjas intézeti tanárok részére kintalt nyugdíjak között pedig 4 korona is szerepelt, mint havi nyugdíj. Az oklevelekkel és magánvizsgálatokkal kapcsolatban is szabálytalanságok derültek ki.

A hitelesített választmányi ülési jegyzőkönyvek alapján megállapították azt is, hogy valamennyi kérdésben kizáróan az elnök egyéni akarata volt a döntő, aki egy személyben a közgyűlésnek, a választmányynak és az igazgatóságnak is elnöke lévén, két előbbi minőségében főlebbvalója és ellenőrzője volt önmagának. Mindezekhez hozzájárul még az is, hogy az egyesületi forma általában tarthatatlannak bizonyult, mert ily keretben komoly és nagy zenei szakiskola nem tartható fenn, mint ezt külföldi zenekiskolák példái is bizonyítják, amelyek szervezésénél már rég szakítottak az egyesületi formával.

Mindez okok alapján a belügyminiszter a Nemzeti Zenede Egyesületet az egyesületi jogra vonatkozó 1876. évi 1508. sz. szabályrendeletben

gyökerező törvényes joga alapján feloszlatta, ugyanát a zenede céljaira szolgáló Országos közalappá szervezte át, amelyet a kultuszminiszter kezelésébe és felügyeleti jogkörébe utal. A kultuszminiszter illetékes szakferfiak bevonásával elkészítette az alap szervezeti és az intézet művészeti szabályzatát, melyeket a közelmúlt napokban a minisztertanács letárgyalt és jóváhagyott. A művészeti

szervezetben gondoskodás történt arról, hogy azok számára, akik állami zenetanári oklevelet akarnak szerezni, a Nemzeti Zenede a zongora- és hegedűtanszakon akadémiai tanfolyamot tartson fenn, melynek tananyaga és tanterve a Zeneművészeti Főiskola akadémiai tanfolyamának tananyagával és tantervével azonos. Akik ezt a tanfolyamot a zenetanárképző vizsgálati szabályzatában előírt eredménnyel elvégezték, a zenetanárképzőbe való felvételnél ugyanolyan elbánnásban részesülnek, mint a Zeneművészeti Főiskola akadémiai tanfolyamát végzett növendékei. A Nemzeti Zenedei alap kurátorává dr. Steineker István miniszteri tanácsost nevezték ki. Elnökigazgatóul Szendy Árpádot állították az intézet élére.